

Uvodnik

Poletno številko pričujemo s Pregledi. M. Mencinger in J. But Hadžić pišeta o raku dojke pri mladih ženskah, ki je sicer redek pojav. Uspešno zdravljenje omogoča večini mladih bolnic dolgo preživetje, pomemben vidik kakovosti življenja pa je nedvomno ohranjanje plodnosti. V rubriki Novosti M. Grgić in Srdjan Novaković poročata o uvedbi testiranja mutacij v protoonkogenih c-KIT in PDGFRA pri bolnikih z gastrointestinalnimi stromalnimi tumorji (GIST). Mutacije vplivajo na izbiro najustrežnejšega zdravila za bolnike z GIST. V Odmevih A. Ivanec odgovarja na pripombe Ž. Pohar Marinšek iz prejšnje številke revije. Sledi prispevek A. Dugonik o vlogi dermatologa pri zgodnjem odkrivanju in obravnavi bolnikov z melanomom. V rubriki Šola tokrat objavljamo prispevke v okviru druge šole tumorjev prebavil. V. Velenik predstavlja značilnosti raka požiralnika in raka želodca, ki sta agresivni bolezni z visoko umrljivostjo. Kljub uspešnejšemu zdravljenju teh rakov se preživetje bolnikov z metastatsko boleznijo ni bistveno spremenilo. M. Omejc opisuje današnja načela kirurškega zdravljenja raka želodca, tako v obsegu resekcije v vseh treh dimenzijah kot tudi v obsegu limfadenektomije ter načinih rekonstrukcije. A. Crnjac s sodelavci predstavlja vlogo endoluminalnih opornic med neoadjuvantnim zdravljenjem raka požiralnika. Znotraj-lumenska opornica požiralnika se je izkazala za zelo učinkovit in bolniku prijazen način zagotavljanja optimalnega vnosa hranil pred in med neoadjuvantnim zdravljenjem. F. Anderluh piše o obsevalnem zdravljenju raka požiralnika. Obsevanje ima pomembno vlogo tako v sklopu predoperativnega zdravljenja ob sočasni kemoterapiji kot tudi pri neoperativnih načinih zdravljenja. M. Reberšek s sodelavci predstavlja vlogo sistemskega zdravljenja raka požiralnika. O sistemskega zdravljenju napredovale bolezni se odločamo glede na bolnikovo splošno stanje, sočasne bolezni, pričakovano toksičnost sistemske terapije in Her2 status pri bolnikih z adenokarcinomom. I. Oblak opisuje zdravljenje raka želodca, ki je pri bolnikih v stadiju Ib-III vedno kombinirano. Potekajoča mednarodna raziskava pa bo odgovorila, ali je boljša predoperativna ali perioperativna radiokemoterapija. J. Ocvirk predstavlja pogled internista onkologa na zdravljenje

raka želodca. Adjuvantna radiokemoterapija podaljša čas brez bolezni in celokupno preživetje bolnikov. Standardno zdravljenje za bolnike z napredovalim rakom želodca je kemoterapija ECF in njene izpeljanke, v zdravljenje pa se že uvajajo tudi nova tarčna zdravila. V. Velenik razpravlja o mestu tarčnih zdravil v radiokemoterapiji tumorjev prebavil. Pričakovana dobrobit tarčnih zdravil pri nemetastatskih rakah prebavil je še vedno odvisna od izsledkov kliničnih raziskav. M. Ebert Moltara predstavlja paliativno oskrbo, ki je pomemben in nepogrešljivi sestavni del zdravstvene oskrbe bolnikov z neozdravljivo boleznijo in se izvaja na vseh ravneh zdravstvenega sistema. Glavni cilj je skrb za čim boljšo kakovost življenja. N. Rotovnik Kozjek opisuje prehransko podporo bolnikov z rakom. Raki požiralnika in želodca spadajo v skupino rakov, ki je najpogosteje povezana z izgubo telesne mase, prehransko stanje pa vpliva na prognozo bolezni. Prehransko obravnavo bolnikov zato pričemo vzporedno z zdravljenjem bolezni in s tem zmanjšamo možnost razvoja podhranjenosti ter kaheksije. V rubriki Prikazi primerov J. But Hadžić in M. Bitenc opisujeta primer uspešnega zdravljenja bolnika z lokoregionarno napredovalim karcinomom požiralnika. M. Boc s sodelavci predstavlja klinični primer bolnika z razsejanim ploščatoceličnim karcinomom požiralnika, A. Šečerov Ermenc pa predstavlja primer bolnice s predoperativnim obsevanjem raka želodca. T. Mesti in sodelavci prikazuje bolnico z adenokarcinomom gastroezofagealnega prehoda s primarnim razsojem bolezni v možgane, ki je bila zdravljena z dvema redoma sistemske terapije. L. Zadravec Zaletel s sodelavci predstavlja primer sekundarnega malignega tumorja debelega črevesja po zdravljenju raka v otroštvu.

Vsem bralcem želim prijetne poletne počitnice ob branju (tudi) Onkologije !

Zvonimir Rudolf, v.d. glavnega urednika

